Gemeente Bergen op Zoom

Memo

Datum	25 mei 2021	Toestel	
Van	M.A.A. Versluis	Aan	Gemeenteraad
Afdeling	R&E, Beheer & Onderhoud	Cc	
Onderwerp	Inzet op Zwerfafval		

Verzoek D66: De 25-meter regel tegen zwerfafval inzetten tegen zwerfafval.

Aan het college wordt gevraagd om een notitie waarin wordt geschetst wat er op dit moment wordt gedaan tegen het zwerfafval om zo in de commissie RDE op 2 juni a.s. de discussie te kunnen voeren.

Invulling taken Reiniging

Het voorkomen en verwijderen van zwerfafval valt onder het product Reiniging en is daarmee opgenomen in de IBOR-systematiek (Integraal Beheer Openbare Ruimte).
Een onderdeel van de IBOR-systematiek is ook het schouwen van de openbare ruimte waarbij ook de beeldmeetlatten die te maken hebben met zwerfafval meegenomen worden. Aan het door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteitsniveau hangt een budget waarmee o.a. gestuurd kan worden op de frequentie van bijvoorbeeld straatvegen en het ledigen van afvalbakken.
De hoeveelheid afvalbakken wordt zoveel mogelijk afgestemd op de behoefte van het gebied. Hierop zijn ook plaatsingscriteria van toepassing. Een recreatiegebied vraagt immers om meer afvalbakken met een grotere capaciteit dan bijvoorbeeld een woonstraat. Ook zet de gemeentemiddelen in bij gebieden die om speciale aandacht vragen zoals een Beachcleaner bij het strand aan de Boulevard en Gluttons (Handbediende Stadsstofzuigers) in het centrum en de winkelgebieden.

Door bijvoorbeeld scholen te betrekken bij educatie over afval en inwoners te faciliteren die een bijdrage willen leveren aan een schone leefomgeving (door het verstrekken van gratis materialen als afvalknijpers, vuilniszakken, handschoenen en afvoeren van geruimd zwerfafval) wordt er aandacht gevraagd voor zwerfafval.

Vanuit het programma “De toekomst van Brabant” is momenteel een trainee ingezet met een specifieke opdracht rondom het thema zwerfafval. Deze trainee gaat zich bezighouden met gedragsverandering op het gebied van zwerfafval.

Verantwoordelijkheid ruimen zwerfvuil

Het is niet vanzelfsprekend dat de gemeente Bergen op Zoom in de hele openbare ruimte verantwoordelijk is voor het ruimen van zwerfafval, dit is afhankelijk van de eigenaar/ beheerder van het gebied. Het verwijderen van zwerfafval in stedelijk water is in sommige gevallen bijvoorbeeld een taak voor het Waterschap en bij de op- en afritten van de snelwegen een taak voor Rijkswaterstaat.

Subsidie

Sinds 2012 kunnen de gemeenten een beroep doen op een vergoeding die ingezet kan worden om zwerfafval te bestrijden/ op te ruimen. De gemeente Bergen op Zoom doet daar ieder jaar een maximaal beroep op (ongeveer € 80.000 per jaar) waarmee bijvoorbeeld de inzet van de Bergen op Schoonteams (begeleidt vanuit het WVS) wordt gefinancierd de Bigbelly afvalbakken mee aangeschaft zijn en de actie Schoon Belonen bij scholen en verenigingen is gefinancierd
Helaas lijkt deze vergoeding na 2022 landelijk te worden stopgezet. Daarmee zal aanvullende financiering gevonden dienen te worden om de extra inzet op het bestrijden van zwerfafval te continueren of moet er gekozen worden deze extra inzet stop te zetten.

Horecaondernemers

Horecaondernemers hebben eveneens een verplichting om het afval wat afkomstig is uit hun onderneming op te ruimen. Dit is o.a. opgenomen in de Afvalstoffenverordening.

In artikel 16 van de Afvalstoffenverordening van de gemeente Bergen op Zoom is het volgende opgenomen:
Zwerfafval rondom inrichtingen
Degene die een inrichting drijft waar eet- of drinkwaren worden verkocht die ter plaatse kunnen worden genuttigd draagt zorg voor de aanwezigheid in of nabij de inrichting, van een steeds voor gebruik door het publiek beschikbare en tijdig geleegde afvalbak of soortgelijk middel voor het houden van afval.

Op dit moment heeft de gemeente Bergen op Zoom de specifieke 25-meterregel niet apart opgenomen in haar APV of Afvalstoffenverordening. Dit is niet nodig omdat in artikel 2.13 van het Activiteitenbesluit Milieubeheer de 25-meterregel is opgenomen:
Verwijdering Afval
Degene die de inrichting drijft verwijdert zo vaak als nodig etenswaren, verpakkingen, sport- of spelmaterialen, of andere materialen die uit de inrichting afkomstig zijn of voor de inrichting zijn bestemd binnen een straal van 25 meter van de inrichting.

Vanuit Handhaving is duidelijk geworden dat het handhaven van deze 25-meterregel geen prioriteit heeft. Vanuit de organisatie NederlandSchoon is duidelijk dat gemeenten deze regel op verschillende manieren naleven en handhaven. Zij geven aan dat communicatie richting ondernemers en het samenwerken met hen als gemeente essentieel is om de 25-meterregel effectief in te zetten. Immers zowel ondernemers als de gemeente is gebaat bij een schone omgeving voor gebruikers.

Een belangrijke opmerking bij de 25-meterregel is dat met inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2022 art. 2.13 van het Activiteitenbesluit Milieubeheer vervalt. Om als gemeente nog wel te kunnen handhaven volgens deze regel is deze als *bruidsschat* opgenomen. Dit houdt in dat tot 2029 de 25-meterregel nog toe te passen is, maar dat de gemeente in de tussentijd wel een soortgelijke of identieke maatregel in haar Omgevingsplan moet opnemen, indien gewenst.